

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa,   października 2017 r.

DKO-WNP.0915.1.2017.DB

Pani
Urszula Bauer
Śląski Kurator Oświaty
ul. Powstańców 41a
40-024 Katowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185 poz. 1092), przekazuję niniejsze Wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185 poz. 1092) w związku z art. 35 ust. 1 pkt 2 oraz art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.) i art. 9h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w okresie od 24 kwietnia do 31 maja 2017 r. przeprowadziło kontrolę w Kuratorium Oświaty w Katowicach, przy ul. Powstańców 41a, pn. „Realizacja przez Kuratora Oświaty zadań w zakresie planowania i organizacji procesów ewaluacji i kontroli oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji przez Śląskiego Kuratora Oświaty:

- 1) nadzoru pedagogicznego sprawowanego nad szkołami i placówkami w okresie od 1 września 2016 r. do 31 marca 2017 r. w trybie działań:
  - a. planowych – w zakresie dotyczącym planowania i organizacji procesów kontroli i ewaluacji problemowych w zakresie wymagań wybranych przez kuratora oświaty,
  - b. doraźnych – w zakresie dotyczącym planowania i organizacji procesów kontroli.

---

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej:

- 1) Dariusz Baran – starszy wizytator w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Kształcenia Ogólnego, na podstawie upoważnienia nr 8/2017 z 6 kwietnia 2017 r.;
- 2) Elżbieta Motylewska – starszy wizytator w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Kształcenia Ogólnego, na podstawie upoważnienia nr 9/2017 z 6 kwietnia 2017 r.;
- 3) Jan Chojnacki – główny specjalista w Wydziale Awansu Zawodowego Nauczycieli w Departamencie Kształcenia Ogólnego, na podstawie upoważnienia nr 10/2017 z 6 kwietnia 2017 r.

- 2) zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli w roku 2016, tj.:
  - a. czynności podejmowanych w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego,
  - b. sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły.

Na podstawie wyników kontroli działalność Śląskiego Kuratora Oświaty w ww. zakresie została oceniona pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

Ocenę uzasadniają ustalenia kontroli.

- I. Nadzór pedagogiczny sprawowany nad szkołami i placówkami w trybie działań planowych w zakresie planowania i organizacji procesów kontroli i ewaluacji problemowych w zakresie wymagań wybranych przez kuratora oświaty oraz w trybie działań doraźnych w zakresie planowania i organizacji procesów kontroli.

W okresie objętym kontrolą podstawą sprawowania nadzoru pedagogicznego był art. 33 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1270) (od 1 września 2017 r. podstawą sprawowania nadzoru pedagogicznego jest art. 55 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658)).

W wyniku analizy dokumentacji związanej z planowaniem i organizowaniem procesów ewaluacji i kontroli, w trybie działań planowych i doraźnych, sformułowano poniższe ustalenia.

1. Podstawą organizacji sprawowania przez Śląskiego Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego jest *Regulamin Organizacyjny Kuratorium Oświaty w Katowicach* ustalony Decyzją NR OP-DO.110.1.8.2016 Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 11 października 2016 r. W *Regulaminie* określono zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego dla Wydziału Nadzoru Pedagogicznego w Kuratorium Oświaty w Katowicach oraz dla delegatur w Bielsku-Białej, Bytomiu, Częstochowie, Gliwicach, Rybniku i Sosnowcu, wskazując również ich właściwość miejscową.
2. Śląski Kurator Oświaty opracował *Plan nadzoru pedagogicznego Śląskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2016/2017* i podał do publicznej wiadomości (publikacja na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Katowicach) w terminie wynikającym z § 22 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1270), tj. do 31 sierpnia 2016 r.

W § 22 ust. 2 ww. rozporządzenia określono, że plan nadzoru pedagogicznego zawiera:

- liczbę ewaluacji całościowych oraz liczbę i zakres ewaluacji problemowych, planowanych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek;
- liczbę i tematykę kontroli planowanych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek.

W planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2016/2017 z 30.08.2016 r. (sygn. NP-KN.551.10.2016) podano łączną liczbę zaplanowanych do realizacji ewaluacji problemowych i kontroli planowanych bez wskazania liczby ww. ewaluacji oraz ww. kontroli w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek.

W związku ze zmianą przez Ministra Edukacji Narodowej podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa,² Śląski Kurator Oświaty zmienił 02.02.2017 r. plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2016/2017. W ww. planie (opublikowanym na stronie internetowej Kuratorium) zgodnie z przepisami § 22 ust. 2 ww. rozporządzenia oraz z uwzględnieniem ww. kierunków³, określono:

- liczbę i zakres ewaluacji problemowych wskazanych przez MEN,
- liczbę ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez Śląskiego Kuratora Oświaty,
- liczbę i tematykę kontroli planowanych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek.

Śląski Kurator Oświaty zaplanował w roku szkolnym 2016/2017 przeprowadzenie łącznie 174 ewaluacji oraz 726 kontroli.

Planując ewaluacje i kontrole Śląski Kurator Oświaty zastosował się do wytycznych Ministra Edukacji Narodowej wydanych na podstawie art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, dotyczących zaplanowania:

- 40% ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez kuratora oświaty w odniesieniu do łącznej liczby zaplanowanych ewaluacji,
- kontroli w 25% nadzorowanych przez niego publicznych szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych w zakresie prawidłowości organizacji i funkcjonowania biblioteki szkolnej,
- kontroli w 50% szkół, nadzorowanych przez niego publicznych techników i zasadniczych szkół zawodowych, które realizują kształcenie dualne w zakresie realizacji kształcenia dualnego w ramach praktycznej nauki zawodu.

Zgodnie z § 22 ust. 1 ww. rozporządzenia, organ sprawujący nadzór pedagogiczny opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru pedagogicznego, z uwzględnieniem wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym.

---

² Na podstawie art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.)

³ pismo MEN z 24.01.2017 r., znak: DKO-WNP.4092.58.2016.DB.

Plan nadzoru pedagogicznego Śląskiego Kuratora Oświaty uwzględnia wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym zawarte w *Sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Śląskiego Kuratora Oświaty w okresie od 1 czerwca 2015 r. do 31 maja 2016 r.*

W ww. *Sprawozdaniu* Kurator zawarł:

1. Uogólnione wnioski z ewaluacji:

- W badanych szkołach podstawa programowa kształcenia ogólnego i specjalnego oraz kształcenia w zawodach była realizowana z uwzględnieniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji oraz osiągnięć uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.
- W szkołach analizowano wyniki egzaminów zewnętrznych, jednak wdrożone wnioski z analizy nie zawsze miały wpływ na podniesienie jakości kształcenia.
- Uczniowie zasadniczych szkół zawodowych wskazali, że głównym celem ich edukacji było zdobycie kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności praktycznych, a uczniowie techników – ukończenie szkoły i kontynuowanie nauki na studiach wyższych.
- Zajęcia dodatkowe w szkołach ponadgimnazjalnych nie zawsze odpowiadały potrzebom i zainteresowaniom uczniów.
- W szkołach ponadgimnazjalnych nauczyciele realizując podstawę programową koncentrowali się na wyrównywaniu deficytów z poprzednich etapów edukacyjnych.
- Rodzice nie zawsze uczestniczyli w modyfikowaniu koncepcji pracy szkół i placówek.
- Znajomość wyników badań zewnętrznych nie była powszechna wśród nauczycieli.

2. Rekomendacje dotyczące planowania nadzoru pedagogicznego na następny rok szkolny (wynikające z wniosków z ewaluacji):

- Zaplanować działania nadzoru pedagogicznego w zakresie bezpieczeństwa uczniów, w szczególności w kontekście profilaktyki zagrożeń.
- Zaplanować realizację ewaluacji w zakresie wymagania „Zarządzanie przedszkolem/szkołą służy jej/jego rozwojowi”.

W roku szkolnym 2016/2017 ewaluacje problemowe w zakresie wybranym przez Śląskiego Kuratora Oświaty obejmowały wymaganie *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się*.

Śląski Kurator Oświaty wyjaśnił, że wskazane do ewaluacji w szkolnym 2016/2017 ww. wymaganie uwzględniało dotychczasowe wnioski wynikające z nadzoru pedagogicznego oraz liczbę skarg i działań doraźnych dotyczących nieprawidłowości w funkcjonowaniu szkół/placówek (w szczególności z zakresu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, organizacji procesów edukacyjnych, współpracy szkoły z rodzicami w tym zakresie).

Wnioski zawarte w *Sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego* mają związek z wskazanym przez Kuratora Oświaty do ewaluacji wymaganiem *Procesy*

edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się. W opinii kontrolujących, wnioski sformułowane w ww. *Sprawozdaniu* dotyczą również takich wymagań jak: „Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej” oraz „Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”, a ww. rekomendacje dotyczą również wymagania: „Zarządzanie przedszkolem/szkołą służy jego/jej rozwojowi”.

W ocenie kontrolujących, pomimo powyższej uwagi, Plan nadzoru pedagogicznego Śląskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2016/2017 został sporządzony zgodnie z § 22 ww. rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Z danych przekazanych do MEN przez Śląskiego Kuratora Oświaty dotyczących realizacji planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2016/2017 wynika, że do dnia 31 sierpnia 2017 r. przeprowadzono wszystkie kontrole (726) i ewaluacje (174) zaplanowane do realizacji.

Z całości planu nadzoru pedagogicznego, w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 września 2016 r. do 31 marca 2017 r. przeprowadzono:

- 468 z 726 kontroli zaplanowanych do realizacji w roku szkolnym 2016/2017,
- 148 z 174 ewaluacji zaplanowanych do realizacji w roku szkolnym 2016/2017.

3. W Kuratorium Oświaty w Katowicach opracowano wewnętrzne procedury dotyczące planowania i realizacji nadzoru pedagogicznego – w formie kontroli planowych i doraźnych oraz ewaluacji – w szkołach i placówkach na terenie województwa śląskiego.

Planowanie i realizacja kontroli i ewaluacji zewnętrznych (w okresie objętym kontrolą, tj.: od 1 września 2016 r. do 31 marca 2017 r.) odbywały się na podstawie opracowanej w Kuratorium procedury wewnętrznej, tj.: *Procedury realizacji zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego* – wprowadzonej zaaleceniem Nr OP-DO.110.3.8.2015 Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 29 września 2015 r.

Ww. procedura została opracowana z uwzględnieniem wymogów dotyczących sprawowania nadzoru pedagogicznego w formie ewaluacji i kontroli określonych w rozporządzeniu w sprawie nadzoru pedagogicznego. Przyjęte rozwiązania w zakresie organizacji kontroli doraźnych umożliwiają reagowanie Śląskiego Kuratora Oświaty w przypadku zaistnienia potrzeby podjęcia działań kontrolnych na zgłaszane lub powzięte informacje w sprawie nieprawidłowości w pracy szkół/placówek.

W Kuratorium Oświaty w Katowicach przyjęto rozwiązania związane z wyznaczeniem szkół/placówek do przeprowadzenia ewaluacji i kontroli planowych, tj. opracowano procedurę wymienioną w pkt 3, w której określono losowy wybór pracowników do przeprowadzania ewaluacji i kontroli, co było

zgodne z obowiązującym w okresie objętym kontrolą § 2 ust 2a pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur (Dz. U. z 2014 r. poz. 973), uchylonym przez rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 lutego 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur (Dz. U. z 2017 r. poz. 473).

W ww. procedurze wskazano, że kryterium doboru szkół i placówek do planowanych ewaluacji i kontroli stanowią w szczególności:

- kierunki polityki oświatowej państwa,
- założenia kuratora oświaty do opracowania planu nadzoru pedagogicznego na dany rok szkolny,
- wyniki sprawowanego nadzoru pedagogicznego w szkołach lub placówkach,
- termin ostatnio zrealizowanych form nadzoru pedagogicznego w szkołach lub placówkach.

Kurator Oświaty wyjaśnił ponadto, że przy wyborze szkół i placówek do kontroli lub ewaluacji stosowane były kryteria uwzględniające, proporcjonalny wybór typów szkół publicznych i niepublicznych oraz uwzględnienie szkół i placówek z obszarów miejskich i wiejskich, w kontekście specyfiki województwa śląskiego i poszczególnych delegatur (na terenie każdej gminy prowadzono działania nadzorcze). Optymalizację planowania ewaluacji i kontroli zapewnia - prowadzona systematycznie od roku szkolnego 2009/2010 - „Baza nadzoru pedagogicznego”.

W ocenie kontrolujących przyjęte kryteria wyboru szkół/placówek do kontroli planowych oraz ewaluacji nie budzą zastrzeżeń.

4. W zakresie objętym kontrolą ewaluacje i kontrole w szkołach/placówkach na terenie województwa śląskiego przeprowadzali pracownicy zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, co było zgodne z § 30 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1270), w związku z art. 35 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.). Ponadto wizytatorzy przeprowadzający ewaluacje w szkołach/placówkach wylosowanych do badania posiadali ukończoną formę doskonalenia w zakresie ewaluacji, zgodnie z § 30 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

W opinii kontrolujących, na podstawie przekazanych przez Śląskiego Kuratora Oświaty wyjaśnień oraz zapisów ww. dokumentów, tj.: *Regulaminu Organizacyjnego Kuratorium Oświaty w Katowicach* oraz *Procedury realizacji zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego* wynika, że organizacja Kuratorium Oświaty w Katowicach umożliwia realizację zadań zgodnie z planem oraz reagowanie na zgłaszane lub powzięte przez Kuratora informacje na temat nieprawidłowości w pracy szkół i placówek, w tym przeprowadzanie kontroli doraźnych.

5. W okresie objętym kontrolą w Kuratorium Oświaty w Katowicach przeprowadzono łącznie 148 ewaluacji problemowych. Ewaluacje problemowe przeprowadzono w zakresie wskazanym przez MEN (88 ewaluacji) oraz w zakresie wybranym przez kuratora oświaty (60 ewaluacji).

W planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2016/2017 Śląski Kurator Oświaty jako zakres ewaluacji problemowych wskazał wymaganie: „Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”, planowane do realizacji w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, technikach i zasadniczych szkołach zawodowych.

Ewaluacje przeprowadzone były na obszarze całego województwa śląskiego przez wizytatorów Wydziału Nadzoru Pedagogicznego Kuratorium Oświaty w Katowicach oraz Delegatur w Bielsku-Białej, Bytomiu, Częstochowie, Gliwicach, Rybniku i Sosnowcu.

Kontrolą objęto 10 losowo wybranych ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez kuratora oświaty.

W wyniku kontroli ustalono, że zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego:

- 1) Zawiadomienie dyrektora szkoły/placówki i organu prowadzącego o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji nastąpiło w wymaganych terminach.
- 2) Ewaluacje były przeprowadzane przez zespół wizytatorów wyznaczony przez kuratora oświaty.
- 3) Wyznaczeni wizytatorzy przeprowadzali ewaluację na podstawie imiennego upoważnienia.
- 4) Zakres i harmonogram ewaluacji był przedstawiony na zebraniach rad pedagogicznych przed rozpoczęciem badania na terenie szkoły/placówki.
- 5) Badanie ewaluacyjne w szkole/placówce nie trwało dłużej niż 5 dni.
- 6) Wyniki i wnioski z ewaluacji były przedstawiane na zebraniach rady pedagogicznej, przed opracowaniem i przekazaniem raportów z ewaluacji.
- 7) Raporty sporządzano w terminie 25 dni roboczych od dnia rozpoczęcia w szkole/placówce czynności ewaluacji zewnętrznej (ustalenie na podstawie daty wysłania raportów).
- 8) Raporty zostały przekazane dyrektorowi szkoły/placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę/placówkę w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia raportu.
- 9) Raporty z przeprowadzonych ewaluacji zawierały: wyniki, ustalenie, czy szkoła/placówka spełnia badane wymagania i wnioski z ewaluacji (przy czym wnioski z ewaluacji świadczyły o jakości pracy szkoły/placówki w odniesieniu do badanych wymagań w 9 z 10 kontrolowanych dokumentacjach).

W wyniku kontroli dokumentacji z ww. ewaluacji stwierdzono, że upoważnienia do przeprowadzenia ewaluacji zawierały nieprawidłową podstawę prawną (10 przypadków).

W ww. upoważnieniach, jako podstawę prawną obok ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zbędnie wskazano ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. W okresie objętym kontrolą ewaluacji prowadzone w ramach nadzoru pedagogicznego podlegały procedurze określonej w przepisach ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty i rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (od 1 września 2017 r. nadzór pedagogiczny jest sprawowany na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658)).

Wskazana nieprawidłowość nie miała istotnego wpływu na kontrolowaną działalność jednostki (nie wywołała negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności).

W Kuratorium Oświaty w Katowicach opracowano procedurę rozpatrywania zastrzeżeń dyrektora szkoły lub placówki dotyczących raportu z przeprowadzonej ewaluacji (w: *Procedura realizacji zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego* z 29.09.2015 r.). W kontrolowanym okresie dyrektorzy szkół/placówek nie zgłosili pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących raportu z przeprowadzonej ewaluacji.

6. Od 1 września 2016 r. do 31 marca 2017 r. w Kuratorium Oświaty w Katowicach przeprowadzono 468 kontroli planowych w zakresie wskazanym w podstawowych kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa określonych na rok szkolny 2016/2017.

Kontrolą objęto dokumentację losowo wybranych 10 kontroli planowych. Ww. kontrole przeprowadzone zostały z wykorzystaniem arkuszy MEN, przez osobę lub zespół wyznaczony przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego, kontrole były przeprowadzane przez wizytatorów wyznaczonych przez kuratora oświaty, na podstawie imiennych upoważnień, w czasie nieprzekraczającym 2 dni roboczych, a protokoły kontroli były sporządzane w terminie 7 dni roboczych od dnia zakończenia czynności kontroli w szkole/placówce. Zawiadomienia dyrektora szkoły/placówki oraz organu prowadzącego o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej, jej terminie i tematyce, były dokonywane w terminie zgodnym z § 15 ust.2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Protokoły kontroli planowych były przekazywane dyrektorowi szkoły/placówki za poświadczeniem odbioru (w 5 z 10 kontrolowanych przypadkach).

W wyniku analizy dokumentacji kontroli planowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) W upoważnieniach do kontroli, podobnie jak w przypadku ewaluacji, podano nieprawidłową podstawę prawną przeprowadzenia kontroli (w 10 przypadkach). W ww. upoważnieniach, jako podstawę prawną obok ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zbędnie wskazano

ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. W okresie objętym kontrolą kontrole planowe prowadzone w ramach nadzoru pedagogicznego podlegały procedurze określonej w przepisach ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty i rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

- 2) W protokołach kontroli stwierdzono brak:
  - imienia i nazwiska dyrektora szkoły lub placówki (w 10 przypadkach),
  - nazwy i siedziby organu sprawującego nadzór pedagogiczny (w 1 przypadku),
co jest niezgodne z § 17 ust. 1 ww. rozporządzenia.
- 3) W 5 przypadkach nie udokumentowano przekazania dyrektorowi szkoły/placówki protokołu kontroli, natomiast zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego wynika, że protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, przy czym jeden egzemplarz kontrolujący przekazuje, za poświadczeniem odbioru, dyrektorowi szkoły lub placówki, a drugi włącza do akt kontroli.

Wskazane powyżej nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność jednostki (nie wywołały negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności).

W Kuratorium Oświaty w Katowicach opracowano procedurę rozpatrywania zastrzeżeń dyrektora szkoły lub placówki dotyczących protokołu z przeprowadzonej kontroli planowej (w: *Procedura realizacji zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego* z 29.09.2015 r.).

W kontrolowanym okresie do Śląskiego Kuratora Oświaty wpłynęło jedno pisemne, umotywowane zastrzeżenie dotyczące ustaleń zawartych w protokole kontroli planowej. Kurator Oświaty stwierdził zasadność zgłoszonych zastrzeżeń. Sporządzono pisemne stanowisko Kuratora w przedmiotowej sprawie, które przekazano dyrektorowi szkoły. Ponadto dokonano stosownych zmian w protokole kontroli, który przekazano dyrektorowi szkoły zgodnie z § 19 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

7. Od 1 września 2016 r. do 31 marca 2017 r. Kuratorium Oświaty w Katowicach przeprowadziło 496 kontroli doraźnych, wynikających m.in. ze zgłoszonych skarg i wniosków osób prywatnych i instytucji oraz dotychczasowych wyników nadzoru pedagogicznego.

Kontrolą objęto dokumentację losowo wybranych 10 kontroli doraźnych.

Przeprowadzone kontrole doraźne wynikały z zaistniałej potrzeby podjęcia działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego, zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Zgodnie z ww. rozporządzeniem kontrole były przeprowadzane przez wizytatorów wyznaczonych przez kuratora oświaty, na podstawie imiennych upoważnień. Protokoły kontroli były sporządzone w terminie nieprzekraczającym 7 dni roboczych od dnia zakończenia czynności kontroli w szkole/placówce.

W wyniku analizy dokumentacji kontroli doraźnych stwierdzono w upoważnieniach wizytatorów do przeprowadzenia kontroli doraźnych, tak jak w przypadku ewaluacji i kontroli planowych, nieprawidłową podstawę prawną przeprowadzenia kontroli (w 10 przypadkach).

Wskazana powyżej nieprawidłowość nie miała istotnego wpływu na kontrolowaną działalność jednostki (nie wywołała negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności).

W Kuratorium Oświaty w Katowicach opracowano procedurę rozpatrywania zastrzeżeń dyrektora szkoły lub placówki dotyczących protokołu z przeprowadzonej kontroli doraźnej (w: *Procedura realizacji zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego* z 29.09.2015 r.). W kontrolowanym okresie do Śląskiego Kuratora Oświaty dyrektorzy szkół/placówek zgłosili cztery pisemne, umotywowane zastrzeżenia dotyczące ustaleń zawartych w protokołach kontroli doraźnej. Powyższe zastrzeżenia zostały rozpatrzone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny prawidłowo i zgodnie z trybem określonym w § 19 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

II. Realizacja przez Śląskiego Kuratora Oświaty zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli, tj.:

- 1) organizacja i przebieg postępowań o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego;
- 2) organizacja i sposób sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły.

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji z postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego prowadzonych przez Śląskiego Kuratora Oświaty. Dokumentacja obejmowała postępowania dotyczące nauczycieli ze wszystkich typów i rodzajów szkół.

W okresie objętym kontrolą, tj. w 2016 r. do Śląskiego Kurator Oświaty wpłynęło 2017 wniosków o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego. Śląski Kurator Oświaty wydał 1993 decyzje o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego. Wszyscy nauczyciele, którzy przystąpili do rozmowy kwalifikacyjnej uzyskali akceptację Komisji. W 2016 r. nie wydano decyzji odmawiających nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego. W okresie objętym kontrolą 24 nauczycieli wycofało wnioski o podjęcie postępowania na stopień nauczyciela dyplomowanego.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą 100 postępowań o nadanie stopnia nauczyciela dyplomowanego z uwzględnieniem poszczególnych typów szkół i placówek (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze).

Kontrolą objęto dokumentację z prac komisji kwalifikacyjnych (tj. decyzje o powołaniu komisji kwalifikacyjnych, arkusze analizy formalnej, protokoły z posiedzeń komisji kwalifikacyjnych) oraz dokumentację stanowiącą podstawę

wydania decyzji o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego (tj. zaświadczenia dyrektorów szkół zawierające informacje o odbytych stażach, dokumenty świadczące o kwalifikacjach nauczycieli).

Dokumentacja dotycząca prac komisji kwalifikacyjnych oraz nadawania stopni awansu zawodowego przez Kuratora prowadzona jest w sposób prawidłowy z zachowaniem należytej staranności. Postępowania kwalifikacyjne na stopień nauczyciela dyplomowanego oraz procedura nadawania przez Śląskiego Kuratora Oświaty stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego prowadzone są zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta nauczyciela* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189 j.t.), przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2013 r., poz. 393) oraz z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 j.t.). Dokumentacja dotycząca prac komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego (tj.: protokoły, arkusze analiz, zawiadomienia, oświadczenia członków komisji) nie budziła zastrzeżeń. Decyzje dotyczące nadania stopni nauczyciela dyplomowanego zostały wydane w terminach, o których mowa w ustawie – *Karta nauczyciela*. Do Kuratorium Oświaty nie wpłynęły skargi na pracę komisji powoływanych przez Śląskiego Kuratora Oświaty.

W okresie objętym kontrolą do Kuratorium Oświaty wpłynęło jedno odwołanie od decyzji w sprawie odmowy nadania stopnia nauczyciela mianowanego. Kurator uchylił decyzję organu I instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Przedstawiciele Śląskiego Kuratora Oświaty zostali oddelegowani do pracy w 245 komisjach egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego.

W ocenie kontrolujących, zadania związane z awansem zawodowym nauczycieli są organizowane i realizowane zgodnie z przepisami ustawy – *Karta nauczyciela*, rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli oraz Kodeksem postępowania administracyjnego.

Mając na uwadze stwierdzone podczas kontroli ww. nieprawidłowości na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy o kontroli, przedstawiam następujące zalecenia:

- 1) Zawieranie w upoważnieniach do przeprowadzenia ewaluacji i kontroli prawidłowej podstawy prawnej.
- 2) Zawieranie w protokołach kontroli planowych wszystkich elementów wymaganych rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego.
- 3) Dokumentowanie odbioru przez dyrektorów szkół lub placówek protokołów kontroli planowych, celem eliminowania ryzyka nieprawidłowego działania organu w przypadku złożenia zastrzeżeń dotyczących protokołu kontroli przez dyrektora szkoły/placówki.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o kontroli, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o złożenie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykonania zaleceń.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.